

Községi dobszó

Hegyközcsatár község hírlapja 2012. VI. Évf. 11. szám, November

**Ne dőlj be az olcsó kampány trükköknek, hanem élj demokratikus jogoddal,
és december 9-én menj el választani!**

**bizalom
biztonság
jövő**

December 9-én
SZAVAZZON
jelöltjeinkre!

**MINDIG
A MAGYAROKÉRT**

RMDSZ

www.rmdsz.ro

„A parlamenti választások utáni időszak legfontosabb teendője az új munkahelyek teremtésének ösztönzése, valamint a nyugdíjak és a közsféra béreinek biztosítása, a szociális szolgáltatások megerősítése. A sajtóságos kisebbségi problémák mellett a Romániai Magyar Demokrata Szövetség a munkahelyteremtést és a gazdasági válság kihívásaira adott hiteles megoldásokat tartja prioritásnak 2013-ban” – hangsúlyozta Kelemen Hunor szövetségi elnök Kolozsvárott azon a sajtótájékoztatón, amelyen az RMDSZ pénzügyi- és adóstratégiáját mutatták be.

...„Mind a politikusoknak, mind a közvélemény formálóknak el kell juttatniuk az üzenetet, miszerint december 9-e nem a következő négy évről, nem a jelöltek mandátumáról szól, hanem sokkal többről. Sorsdöntő választás lesz az idei. Az elkövetkező időszakban ugyanis olyan események fognak történni, olyan döntéseket hoznak majd meg, amelyek hosszú időre határozzák meg a magyarság helyzetét Romániában. Meggyőződésem, hogy december 9-én sokan leszünk, december 9-én elegenden leszünk!” - mondta Kelemen Hunor

Forrás:<http://parlament2012.rmdsz.ro/sajtoszoba/hir>



SZABÓ ÖDÖN parlamenti képviselőjelölt

Fontosnak tartja azt, hogy minél magasabb legyen a részvétel, ezért arra kér minden magyart, hogy menjen el szavazni december 9-én, hisz látható, hogy minden eddig elért eredmény megkérdőjelezhetővé válik, ha nem tudjuk ezeket megvédeni, ha nem tudunk részesei lenni annak a döntési mechanizmusnak, amely egy országnak, egy megyének vagy egy helyi közösségnek a sorsról határoz, illetve beleszólási lehetőséget biztosít.

„Azt gondolom, hogy az

RMDSZ ugyanúgy egy nagyon korrekt kampányt fog véghezvinni, ahogy máskor is tette. A jövőről szeretnék beszélni, arról, hogy milyen terveink vannak. Úgy vélem, lényeges lesz, hogy az elkövetkezendő időszakban a régiók átszervezésénél egy erős frakcióval rendelkezünk, hogy amikor az ezzel kapcsolatos viták lezajlanak, az erdélyi magyarságnak a lehető legerősebb parlamenti képviselője legyen, mely az elképzeléseit érvényesíteni tudja. Másrészt pedig a következő ciklusban alkotmánymódosításra kerül sor, és a már meglévő kisebbségvédelmi rendelkezéseket esetleg újabakkal tudjuk megtoldani”, közölte a politikus. Hangsúlyozta: pozitív kampányra készülnek, s abban reménykednek, hogy mások is hasonlóan viselkednek majd. Nem kívánnak csatározásokba belemenni, mert nekik nem a magyarok az ellenfeleik, hanem meglátásukban a román részvételt kell túlhaladni a magyar részvétellel annak érdekében, hogy a mandátumaikat meg tudják őrizni. (www.erdon.ro)

Szerinte az elmúlt 22 évben „kicsiráztattuk magyar közösségünk önrendelkezésének magját és palántát neveltünk belőle”. Most következne a kiültetés, ami tulajdonképpen a román jogrendszerbe való beültetést jelenti. Emellett még a gazdasági válságból való kilábalásra is kell



BÍRÓ ROZÁLIA szenátorjelölt

összpontosítani az elkövetkezendő időben, figyelmeztetett, s ennek kapcsán bírálta azokat, akik megpróbálják elhalványítani, elhallgatni az RMDSZ által eddig elért eredményeket, az érdekvédelmi szervezetet pedig ellehetetleníteni, nehogy hamarabb éljen célba, mint kellene. „Ne hagyjuk magunkat sem tévútra vezetni, sem eltávolítani az önrendelkezés, az autonómia törvénybe iktatásától, vagy a demokratikus megoldásoktól, mert erre kötelez minket Szacsvey Imre példája”- fogalmazott.(www.erdon.ro)

Templombúcsú és orgonaszentelés a hegyköztótteleki Szent József templomban



A HEGYKÖZTÓTTELEKI TEMPLOM



A FELÚJÍTOTT ORGONA

Nemrégiben kettős ünnepet ült a hegyköztótteleki római katolikus közösség. Idén, a rendszerint október második vasárnapján sorra kerülő templombúcsú mellett egyedi esemény fokozta az ünnepi hangulatot: a templom konzekrálásának emlékére megtartott szentmise keretében Dr. Kovács Zsolt püspöki irodavezető, lelkipásztor szentelte fel a templom Istennek tetsző hangszerét, az orgonát.



FARKAS ANDRÁS HEGYKÖZI PLÉBÁNOS ÉS DR. KOVÁCS ZSOLT PÜSPÖKI IRODAVEZETŐ

“Bemegyek szent templomodba...” zengett fel tizenkét órakor az ünnepi bevonulást jelző ének ezennel orgonakíséret nélkül, hiszen a restaurált hangszer csak a későbbiekben, felszentelése után szólalhatott meg. A helyi plébános és asszisztenciájának templomba való bevonulását ünnepi beszéd követte, melyben a szentmisét celebráló Tisztelendő Úr szívélyesen köszöntötte a jeles eseményen résztvevő helyi híveket és zarándokokat.

E magasztos ünnep tiszteletére az énekrenden kívül három kórusművel készült a hegyköztótteleki énekkar Miklós-Spurigán Zoltán kántor-karnagy vezetésével, melyet az alkalom fénypontja, az orgona megszentelése követett. Ezután mindenki örömeire újra felcsendülhetett eredeti szépségében az orgonaszó: a hívek elsőként J.S. Bach Fantasia in C című művét hallgathatták meg Bíró Lóránd orgonista-kántor előadásában.

Az orgona ünnepélyes megszólaltatása után a szónok atya ünnepi prédikációjában hangsúlyozta, hogy a szentmise keretében a hitünkről való elmélkedés mellett kiemelt szerepe van a szent zenének is, melynek

magasztosságát az orgona csodálatos hangzása biztosítja méltóképpen, a helyi közösségi értékek megőrzésének és átadásának üzenetét közvetítve az utókor számára.

A szentbeszédet követően Tasnádi Ferenc énekművész előadásában hallgathatták meg a jelenlévők Cesar Franck Panis Angelicus című művét. A miserendből a hagyományos körmenet sem maradhatott el, mely után Farkas-András Bertalan, helyi plébános ismertette a felszentelt orgona történetét. A hangszert Komornyik Benedek építette 1840 táján, a századfordulón pedig át lett alakítva előljátszóssá, és Simkó István helyi kántor szólaltatta meg utoljára a '80-as években. A mostani munkálatok során az orgona Simó-Ritter Zsolt orgonarestaurátor és Petri Róbert orgonaépítő-asztalos révén visszakapta a Komornyik-féle arculatát. E nemes terv kivitelezése helyi erőből és a megyei tanács segítségével valósulhatott meg.

Az új köntösbe öltöztetett hangszer a hegyköztötteleki templom méltó díszé, mely nemzedékeken át fogja szolgálni a helyi katolikus közösséget.

Aszalós-Homonai Judit

Tisztelgés az aradi 13 vértanúságának emléke előtt

Október 5-én a hegyközcsatári Benedek Elek Általános Iskola diákjai és pedagógusai tisztelettel és alázattal emlékeztek az 1849. október 6-án, Aradon kivégzett 13 tábornokra, az „aradi vértanúkra.” A megemlékezés ünnepélyes keretek között zajlott a község református templomában, ahol beszédet mondott Miklós Csaba Péter, házigazda lelképásztor.

A hegyközcsatári iskola tanulói és pedagógusai idén meghitt közegben emlékeztek meg Batthyányi Lajosról és a 13 honvéd tábornokról.

Az ünnepségnek otthont adó bensőséges helyszín talán még inkább érzékeltette a gyermek -



szívek számára az alkalom komolyságát, azt a közös gyászt, melyet az aradi vértanú mártírhála ébreszt a magyar lelkében. A pénteki 12 órakor kezdődő méltóságteljes megemlékezést a helyi Tiszteletes Úr indította ünnepi beszédével, melyben fennkölt hangon emelte ki e nemzeti gyásznapi jelentőségét. A továbbiakban Mészáros Gizella tanítónő vezetésével az iskola III. és IV. osztályos tanulóinak verses-énekes műsora tette még felemelőbbé az alkalmat. Ezután következett az V-VIII. osztályos diákok (Bornemissza Bernadett, Mercsányi Rita, Papp Zoltán, Sáhi Sándor) történelmi-irodalmi összeállítását Aszalós-Homonai Judit magyar nyelv és irodalom szakos tanárnő és Jakab Ernő történelem szakos tanár felkészítésével, aki röviden összefoglalva a forradalom utáni megtorlás áldozatainak kálváriáját konferálta fel a műsort. Az összeállítás csúcspontja a gyertyagyújtás momentuma volt, miközben elhangzott

Palágyi Lajos Az aradi vértanúk című költeménye, mely nagyszerűen hirdeti az elveiket bátran vállaló hazafiak példaértékű magatartását, ami századokon át éltet és erőt ad nekünk, magyaroknak: „Az ígét, melyért éltet áldozának,/ Szívébe írták az egész hazának,/ Utódtól fogja hű utód tanulni:/ Hogyan kell élni, s hogy lehet meghalni.” A gyertyaláng így méltó jelképe a vértanúk által képviselt nemes eszmék örökkévalóságának. A áldozatkész lelkek emléke előtt tisztelgő tanulók méltán érdemelnek dicséretet az odaadó felkészülésért és az igényes előadásért. Az október 6-i műsort közös ima, áhítat követte.

A megemlékezés a tanügyi intézmény igazgatójának, Oros Erikának gondolataival zárult, melyben köszönetet mondott a lelkész úrnak közreműködéséért, az előadó diákoknak és felkészítő pedagógusainak a szorgalmas munkáért, és a hallgatóságnak a figyelmes részvételért, melyek után a Tiszteletes Úr reményét fejezte ki arra vonatkozóan, hogy a jövőben -akár hagyományt teremtve- megvalósulhat a közösséggel való ünneplés is a nemzetünk nagyjaira való megemlékezések alkalmával.

Bízunk abban, hogy az emlékező beszédek üzenete, a szövegek és versek eszmei mondanivalója megérintette a gyermeklelkeket, hiszen a megemlékezés a történelmünk hősei előtti főhajtáson túl jelezni kívánta a pedagógusok nevelő jellegű szándékát is.

Aszalós-Homonai Judit, tanárnő

Letette esküjét a Hegyközcsatári református gyülekezet új presbitériuma

Sűrű őszi eső vette kezdetét vasárnap, október 28-án délelőtt az Istentiszteletet megelőzően, amikor az egész Királyhágómelléki Református Egyházkerület egyházközségeiben a



2012. október 7-én tartott választói közgyűlés döntése alapján az új és újraválasztott presbiterek tettek esküt, vagy erősítették meg eskütelüket a gyülekezet előtt. A Kánon szerint egyházunk zsinatpresbiteri egyház, ami azt jelenti, hogy nem személyek, hanem testületek kormányozzák.

A presbiter az ősi keresztyén egyházak elöljáróinak neve volt. Akik bizonyos hatalmat nyertek, felügyeltek az istentiszteletnél a rendre, kezelték az egyházközség ügyeit és felügyelték az egyháztagok erkölcsi magaviseletét. A magyar presbiter elnevezés a görög presbüterosz szóból ered, melynek jelentése: valakinél idősebb, öregebb. Keresztyén presbiterokról először az ApCsel 1: 5-ben olvasunk: **„Mivel pedig Pálnak és Barnabásnak nem kis viszálya és vitája támadt velük, úgy rendelkeztek, hogy ebben a vitás ügyben Pál, Barnabás és néhányan mások is menjenek fel az apostolokhoz és a vénekhez Jeruzsálembe.”** (ApCsel 1 5,2).

Az apostolok idején annyiban módosul az ószövetségi gyakorlat, hogy a presbiterek vagy vének nem életkoruk alapján lesznek egy-egy keresztyén közösség vezetői, hanem kiválasztás, megbízás alapján, ahol már sokkal kevésbé számít a tényleges életkor. Pál első missziói útjánál olvasunk először az új gyülekezetek presbitereiről. **„Miután pedig gyülekezetenként elöljárókat választottak nekik, böjtölve és imádkozva az Úrnak ajánlották őket, akiben hittek.”** (ApCsel 14,23). Már ebben az időben is a gyülekezet anyagi ügyeinek intézése is a presbiterek feladata volt.

Spurgeon, amikor azt mondja: **„Istennek nincs szüksége a mi tudásunkra, de meg kevésbé van szüksége a tudatlanságunkra. De mégis sokkal fontosabb a hit.”** Mindnyájan tudjuk, hogy szeretet csak ott van, ahol hit is van, a szeretet nem szülője, hanem gyermeke a hitnek. Megbocsátani, szeretni, szolgálni csak hit által lehet. Csak az tud megbocsátani, aki hittal felismerte, hogy Jézus nekem milyen sokat megbocsátott, s akkor hogyan tudnék én is megbocsátani? Szolgálni is csak az tud, aki hitben megértette, hogy Krisztus nekünk hogyan szolgált, és szeretni is csak az képes, aki elfogadta már hit által a Krisztus szeretetét.

Ezen ismeretek alapján választotta Nt. Miklós Csaba hegyközcsatári lelkipásztor az ünnepi Istentisztelet igéjét az ApCsel 20:28 – ből **„Viseljetek gondot azért magatokra és az egész nyájra, melyben a Szent Lélek titeket vigyázókká tett, az Isten anyaszentegyházának legeltetésére, melyet tulajdon vérével szerzett.”**, hiszen a ma fogadalmat tévő presbiterek mellett ez az Ige mindenkire szól, minden gyülekezeti taghoz, Krisztus követőkhöz, egyháztagokhoz, mert a szolgálat nemcsak a presbitereknek szól, hanem Isten minden szolgájának, hiszen Ő mindenkire bízott valakit az élet során, Isten megbízott bennünket szolgálattal – magyarázta a lelkipásztor.

A presbitereknek olyannak kell lennie, mint a só, ízt kell adniuk a gyülekezetnek, mert ők példaképei a nyájnak, a tagok tudják, hogy ezekre az emberekre számítani lehet, hiszen állhatatosak, erősek. Ilyennek kell lenni nemcsak a következő hat évben, hanem életünk utolsó napjáig. Hálával kell, hogy megteljen a szívünk azokért az elődökért, akik a nehéz időkben szolgáltak és ma is önzetlenül szolgálnak.

Az apostol által használt kép szerint a gyülekezeti szolga, presbiter munkája hasonlatos a pásztor munkájához, akinek legfontosabb feladata, hogy a rábízott nyáj füves legelőt, életet adó táplálékot találjon. A gyülekezet táplálása, legeltetése nyilvánvalóan az, hogy az emberek hallják az evangéliumot, és engedelmesen kövessék azt. Mindennemű egyházi szolgálatnak és betöltött tisztségnek akkor van értelme és létjogosultsága, ha az - az **„Isten közöttetek való nyájának legeltetését”** szolgálja. A legfőbb cél tehát, hogy a gyülekezet, a nyáj hallja meg Urának szavát, értse meg akarát és engedelmeskedjen Neki. A lelkipásztor, a gondnok, a presbiterium feladata és felelőssége úgy szolgálni a gondjukra bízott gyülekezetet, hogy a Krisztusnak engedelmeskedő életet éljen.

Az ilyen gyülekezeti szolgálat számára ad konkrét útmutatásokat Péter apostol, hogyan legeltessük Isten közöttünk való nyáját? 1. Ne kényszerből. 2. Ne nyereszkedésből. 3. Ne úgy, mint akik uralkodnak a rájuk bízottakon. 4. Mint, akik példaképei a nyájnak.

A ma fogadalmat tett presbiterekre sok bízott, hiszen őrállókká lettek! Feladatuk az örökös, örökös a tanítás tisztasága felett, örökös a gyülekezet lelki és anyagi javai fölött! De ott a figyelmeztetés is: viseljetek gondot „magatokra és az egész nyájra” – ahhoz, hogy valaki Isten nyájának gondviselője lehessen, előbb tudnia kell gondoskodni a tulajdon lelkéről, a rábízottokról a családban, és a munkahelyén. Gondot viselni odafigyelni valamire, odaadással foglalkozni valamivel. Mindezt csak az tudja végezni, aki derék, istenfélő, igazságos, gyűlöli a haszonlesést és Isten szentlelkének a vezetése alatt áll. Látjuk tehát, hogy a presbiter nem csupán őrálló a gyülekezetben, hanem úgymond lelki gondozó is (Jak 5,14-16).

Az igemagyarázatot követően az Úr asztalát körbeálló presbiterek hangos szóval tettek fogadalmat a gyülekezet előtt akik fennállva hallgatták végig azt.

Az istentisztelet keretein belül az eskütételt követően oklevéllel köszönte meg az egyházközség lelkipásztora az elmúlt hat évben szolgáló presbiterek szolgálatát, munkáját, de oklevelet kaptak az új és újraválasztottak is.

Az eskütételt megelőző napokban tartotta meg alakuló ülését az újonnan megválasztott hegyközcsatári Presbitérium és saját kebeléből választott főgondnokot és gondnokot a választási szabályok és rendelkezések betartásával. A szavazást követően a Presbitérium újraválasztotta Mészáros Károlyt főgondnoknak és Molnár Istvánt gondnoki tisztségükbe.

Befejezőként Miklós Csaba Péter lelkipásztor következőképpen szólt a presbiterekhez: „Sáfárok vagytok, amit az Isten rátok bízott, azokkal kell elszámolnotok. Kívánom nektek gyülekezetünk minden tagjának nevében, hogy legyetek hűek, hogy az Úr majd nektek is azt tudja mondani?

„Jól vagyon jó és hű szolgám, kevesen voltál hű, sokra bízlak ezután!” Ámen.

Hálaadó istentisztelet és megemlékezés Hegyközcsatárban

Hármas ünnepet tartottak csütörtökön, november 1-én a hegyközcsatári reformátusok a temető kertben, elsőként a halottaikra emlékeztek, majd az elkészült ravatalozó, valamint a Hegyközcsatárban szolgált és ott eltemetett lelkipásztoroknak állított emlékmű megáldása következett.



Délután négy órakor vette kezdetét az elkészült kápolna teraszán a hálaadó Istentisztelet, amelyen elsőként a temető kertben nyugvó halottaikra emlékeztek a jelenlévők. Bár az időjárás nem nagyon kedvezett azért sokan kilátogattak szeretteik sírjához, friss virággal és az emlékezés koszorújával, de annál kevesebben vettek részt a kápolnánál tartott ünnepi Istentiszteleten.

Az igehirdetést követően a gyülekezet kórusa szolgált ünnepi énekkel Miklós Spurigán Zoltán kántor-karnagy vezetésével, ezzel emlékezve mindazokra akik itt nyugszanak a temető kertben.

Miklós Csaba Péter lelkipásztor röviden bemutatta a ravatalozó elkészültének történetét, amely szerint:

- 1992 dec. 30-án tartott presbiteri gyűlésen „ Papp Lajos presbiter építő javaslatot tett, melyben javasolta egy temetkezési kápolna felépítését a református egyház temetőjében, majd a presbitérium néhány tagja megtekintettek néhány közeli településen épült ravatalozót és javaslatot tesz a ravatalozó építési költségvetés elkészítésére az 1993 dec. 30-án tartott gyűlésen.

- 1996 július 21-én tartott gyűlésen az egyházközség gondnoka Mészáros Károly beszámol a presbitérium előtt a gyülekezet elhatározásáról, hogy ez esztendőben elkezdődne a temetői ravatalozó építése. A munkálatok elvégzéséhez szükséges megyei jóváhagyás megtörtént. Ebben az esztendőben a fundamentum és a falak felhúzása van célul kitűzve.

A gyülekezeti hozzájárulás nagyon akadozik, a presbitérium úgy határoz, hogy a kiadások biztosítására kölcsönt vesz fel a Bihari Református Egyházmegye pénztárából 2.000 német márka összegben, mely összeget 1 év alatt két részletben kell visszafizetni.

Elkezdődnek a munkálatok; a ravatalozó alapjának első ásónyomai alkalmából Nt. Kovács Károly lelkipásztor mondott imádságot.

- 1997-ben már tető alatt, bebádogozva áll a ravatalozó. Az elkövetkező években szünetelnek a kápolna munkálatok, mivel 2000-ben a templom renoválásába kezd a gyülekezet.

A 2004 augusztus 30 – iki presbiteri gyűlésen – „ a Presbitérium örömmel veszi tudomásul, hogy a régóta húzódó ravatalozó befejezési munkálata elkészült. Belül kivakolva, ajtók, ablakok a helyére téve. A Presbitérium kimondja, hogy az új lelkészi állás betöltésével megszűnik a templomból való temetés, és a temetési szertartások a ravatalozótól történnek.”

2004 november 19 – én tartott gyűlésen Szilágyi Vincze presbiter javasolja a kápolna teraszának mihamarabbi elkezdését. 2005 – ben megépül a terasz.

2006 – ban befejeződik a kápolna külső vakolása. A Varkucs család által adományozott kisharang felkerül a ravatalozó tornyába. 2007—ben a gyülekezet egy hűtőberendezést vásárol a ravatalozóba 550 euróért. 2008 – ban Vitályos Barna polgármesterrel való egyeztetés alatt ígéretet kapott a gyülekezet, hogy a Polgármesteri Hivatal megoldja a víz és a villanyáram kivezetését a kápolnához.

2010 – ben kivezetik a vizet. 2011 – ben kivezetik az áramot a kápolnához, így 2011 október 27-én kigyulladtak a lámpák a ravatalozóban. 2012 – ben befejeződik a ravatalozó rendbetétele és november 1 –én a hálaadó Istentisztelet keretén belül megáldásban részesül.

A régi temetőben (Kis utcán, ma már nincs nyoma, de a ránk maradt iratokból tudjuk, hogy ott volt) vannak eltemetve azok a lelkipásztorok akik Hegyközcsontról szolgáltak az elmúlt évszázadokban.



Mivel az írásos feljegyzéseken kívül nem maradt utánuk más így a Presbitérium úgy döntött, hogy emlékművet állít a ravatalozó mellett ezen lelkipásztorok emlékére akik évtizedekig becsülettel szolgáltak jó pásztorként a gyülekezet élén, és amelynek megáldására került sor a mai napon. Emlékeztetőül had álljon itt ezen lelkipásztorok névsora, hogy ne csak a gyülekezet, de mások is megismerhessék neveiket: **Bartók Sámuel**, lelkipásztor - esperes (1729 – 1791), **Fazekas András**, lelkipásztor – esperes (1755 – 1820), **Jenei Sámuel**, lelkipásztor (1768 - 1843), **Makó József** lelkipásztor – esperes (1810 – 1878), **Szűcs László** lelkipásztor (1880 – 1950).

Az emlékmű megáldását követően a jelenlévők átvonultak a régi temetőkertbe, ahol a Nőszövetség tagjai elhelyezték a megemlékezés virágait és koszorúját a Szűcs László lelkipásztorné, született **Bokros Mária** sírján, akinek tiszteletéül és emlékéül a hegyközcsatári református nőszövetség felvette a nevét, így lett: HEGYKÖZCSATÁR REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG BOKROS MÁRIA NŐSZÖVETSÉG.

Régi Karácsonyi szokások Hegyközcsatárban és környékén

Hegyközcsatáron és környékén is nagyon szép hagyományok maradtak fent őseinktől, amelyeket a mai napig advent jegyében és Karácsonykor a fiatalok szívesen elevenítenek fel.

Az egyik legismertebb a Luca napjához kötődő néphagyományok és szokások. Ezen a napon december 13-án, állnak neki a lucaszék készítésének , melynek a karácsonyi éjféli misén van nagy szerepe, hiszen aki arra felállt, az megláthatta, hogy ki a boszorkány. A széket 13 napig kellett titokban, a család tudta nélkül készíteni, 13 fából, melyet 13 helyről szedtek össze. A széket az éjféli mise után általában elégették, hogy a boszorkányok ne férhessenek hozzá.

Az a mondás járta, hogy aki Luca napján font, annak keze egész évben szenved, ha valaki párol valamit, akkor azt Luca „csúffá” teszi. Luca napján nem szabad az asszonyoknak a szomszédba menni, mert a tyúkok nem ülik meg a fészket.

Ugyancsak a Luca napjához fűződik az a mondás is, miszerint ettől a naptól számítva 12 napon keresztül megfigyelték az időjárását. Minden nap egy hónapnak felel meg és amilyen időjárás van a hónap megfelelő napján olyan időjárásra lehet számítani az elkövetkező év hónapjában.

A Szent este volt a karácsonyfa állítás ideje, miután a gyerekek elaludtak a tehetősebb szülők fenyőfa ágat akasztottak a kredenc vagy komód fölé, amelyet saját készítésű „szaloncukorral”, gyümölcscsel, termésekkel díszítettek, a szegényebb családoknál örökzöld ágak, mint rozmaring ágacska, fagyöngy volt a karácsonyfa, amelyet aztán mindenki a háznál éppen megtalálható termésekkel, alma, dió, mogyoróval díszítettek. A karácsonyfát nem volt szabad lebontani Vízkeresztig azaz Január 6-ig. Egy másik igen jelentős népszokás volt, amely ma már kezd feledésbe menni a kántálás. Barátok, szomszédok, testvérek összefogtak és Szenteste elindultak kántálni a faluba vagy a szomszéd faluba a barátokhoz, ismerősökhöz egyházi énekeket énekelve hirdetvén a kis Jézus megszületését, a Messiás eljövetelét.

A betlehemezés az adventi és a karácsonyi idő legismertebb néphagyománya. Hegyközcsatárban és környékén ez a karácsonyi népszokás fent maradt igaz ma már egyre kevesebb ilyen csoport járja a falvakat, de még él a hagyomány.

Ez valójában egy pásztorjáték, mely azt a történetet meséli el, melyben Jézus születésekor a pásztorok vagy a "három királyok" (a napkeleti bölcsek) meglátogatják a jászolban Jézust, a barmok közt fekvő kisdedet és Máriát, s ajándékot visznek nekik.

Amikor a gyerekekből és férfiakból alakult csapat betlehemezni indulnak, kézzel készített Betlehemet visznek magukkal. A papírból és fából készült Betlehemben a szent család figuráit és a jászolban fekvő állatokat helyeztek el.

A darabban még felbukkan Heródes, szállást nem adó gazdag ember, aki elhajtja a szent családot, szállásadó szegény ember, aki hajlékot ad a pajtában, eseményeket kommentáló narrátor, ajándékokat hozó háromkirályok, betyárok és huszárok, valamint a humort megtestesítő nagyothalló öreg parasztember.

A betlehemezéssel párhuzamosan más csoportok is járták a falvakat éspedig a csillagjárók. Ezek inkább azokban a falvakban voltak, ahol a lakosság zöme református vallású, itt három személyre volt csak szükség: egyikünk volt a Beköszöntő, másik a Perselyes, a harmadik a Csillagos. A Beköszöntőnek és Perselyesnek csörgős botot csináltak, amivel az ütemet verték a pattogós énekekhez. A csillagjárás így alkonyat után kezdődött, miután mások végig kántálták a falut, s a háziak nagy sietségben befejezték az ünnepi előkészületeket. Nagy többségük igen komolyan vette a csillagjárást. Néhol a háziak is velük együtt mondták az énekeket, verseket, melyek vallási egyetemességük ellenére is kifejezést adtak a mi vidékünk sajátosságainak.

Régen és ma egyaránt a karácsonyi ünnep egyik fénypontja a karácsonyi lakoma. A karácsonyi ételeket a ház asszonya szépen terített asztalra tálalta. Régen az asztalnak nagyon nagy jelentősége volt a falusi házaknál, talán a legjobban tisztelt bútordarab volt. Karácsonykor piros csíkos terítőt tettek az asztalra. (A piros ugyanis az öröm színe.)

A karácsonyi abrosznak varázsereje volt: bőséget, egészséget hozott ... Karácsonykor a fő étel a húsleves, szárnyas, töltött káposzta és a diós-mákos kalács. Meghatározott étrendje volt a vacsorának. Előtte minden esetben imádságot mondtak.

Hegyközcsatárban és környékén a mai napig a nagy disznótoros időszak inkább az advent utolsó hete, amikor a családok a levágott disznóból készítették el a Karácsonyi lakomát.

* SÁMSON KEDVESE	ÁRUT ÉRTÉKESÍT	FÁN ÉLŐ EMLŐS	INDULATSZÓ	SPORTIS-KOLA. R.	BETŰT. JELET VÉS	NYŰL-FAJTA	RÓMAI FÖLD-ISTEN	VÖRÖS-MÁRTY-MŰ	PORTUGÁL AUTÓK JELE	VÍZTŰ-MEG	LOKÁTOR	ZENEI HÁRMAS	*
VEZETŐ-JE VOLT													1809-1817 KÖZÖTT TISZT-SÉGE
... KE-ZEKKEL!			VITORLÁS FELSÜLÉS						REGÉNY-TÁR KEDÉLY-TELEN				
NŐI MEL-LÉNYKE					EN ...: NAGYBAN VARÁZS-LAT					MARIO ... MONACO HÁNYA-DOS			
BÁLVÁNY				HÉTALVÓ AMERIKAI SZÍNÉSZ-NŐ								NORVÉG AUTÓK JELZÉSE ECSETEL	
LAMBDA	EGYEDŰL MELY IDŐTŐL?							RADÍ-ROZÓ NÖVEL					
ANNYI MINT, RÖVIDEN		ÖN, KEGYED CSEL-SZÖVÉS					HAJÓTAT TÉVŰTRA VEZET				EEEE! OLASZ SZERE-LEM		
* GYÁRI RUGA-NYOS TERMÉK						SZÍNÉSZ (RÓBERT) BOLGÁR HEGY							HÍRES TSZ.
VASI KÖZSÉG			BÁRÁNY- KA ÜDÍTŐ- MÁRKA							MIST- RESS FÖLDRE ESIK			
ÁLLAMI BEVÉTEL					HATÁR- FOLYÓ ROHAM							NÉVELŐ BORSODI KÖZSÉG	
...UP; SMINK				NŐI NÉV VÁNYOL					AZ EXO-DUS ÍRÓ- JA (LEON) OPUS				
VÍZBEN VAN!	ÓRAHANG POCAK							DALMŰ ATMO-SZFÉRA					
VALLÁSI ALÁZAT						FINNU- GOR NÉP FILMCÍM						ADY ÍRÓI ÁLNEVE ÉGTÁJ. R.	
CSERÉP- KÁLYHÁT ÉPÍT			ZÁRSZER- KEZET SAKKBAN ÁLL!						KETTŐS BECENÉV BÁR KÖZEPE!				
DOLGO- ZOTT RAJTA													*